EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 11.12.2007
KOM(2007) 787 lopullinen

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisellä vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustetussa vakautus- ja assosiaationeuvostossa vahvistettavasta yhteisön kannasta sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevien määräysten antamiseen

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1) EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen jugoslavian tasavallan makedonian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen[1] 46 artiklassa määrätään, että vakautus- ja assosiaationeuvosto antaa soveltuvia säännöksiä, joilla pannaan täytäntöön mainitun artiklan tavoitteet.

• Yleinen tausta

Jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittaminen tapahtuu yhteisön tasolla asetuksella (ETY) N:o 1408/71[2] ja sen täytäntöönpanoasetuksella (ETY) N:o 574/72[3]. entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklassa on määräyksiä, jotka koskevat jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian sosiaaliturvajärjestelmien rajoitettua yhteensovittamista. Edellytetään vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustetun vakautus- ja assosiaationeuvoston päätöstä, jotta nämä määräykset voivat tulla voimaan.

Useisiin muihin kolmansien maiden kanssa tehtyihin assosiaatiosopimuksiin sisältyy samanlaisia määräyksiä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta. Ehdotus on osa ehdotuspakettia, johon sisältyvät samanlaiset ehdotukset Marokon, Algerian, Tunisian, Kroatian ja Israelin kanssa tehtyjen sopimusten osalta.

Tarvitaan neuvoston päätöstä, jotta yhteisö voi vahvistaa kantansa vakautus- ja assosiaationeuvostossa.

• Voimassa olevat aiemmat säännökset

Neuvoston asetuksella (EY) N:o 859/2003[4] laajennetaan asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja asetuksen (ETY) N:o 574/72 soveltamisalaa koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi. Tähän asetukseen sisältyy jo periaate, jonka mukaan työntekijöiden, jotka ovat entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisia, eri jäsenvaltioissa ansaitsemat vakuutuskaudet lasketaan yhteen tiettyjä etuuksia koskevien oikeuksien osalta, kuten entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa määrätään. Koska asetus (EY) N:o 859/2003 pohjautuu perustamissopimuksen IV osastoon, asetus ei kuitenkaan sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan nojalla. Sitä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Irlantiin ainoastaan sen

---

1 EUVL L 84, 20.3.2004, s. 13.

2 EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2. asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1992/2006 (EUVL L 392, 30.12.2006, s. 1).

3 EYVL L 74, 27.3.1972, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 311/2007 (EUVL L 82, 23.3.2007, s. 6).

4 EUVL L 124, 20.5.2003, s. 1.

vuoksi, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemaa koskevan, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua asetuksen (EY) N:o 859/2003 soveltamiseen.

- **Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin**

Ei sovellettavissa.

2) KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- Intressitahojen kuuleminen

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus vastaajista

Tämän ehdotuksen keskeisistä piirteistä keskusteltiin jäsenvaltioiden edustajien kanssa siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunnassa, joka on asetuksella (ETY) N:o 1408/71 perustettu elin. Valtuuskunnat ovat myös voineet toimittaa tätä aihetta käsitteleviä muistioita.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Suurin osa jäsenvaltioiden esittämistä huomioista oli sangen yleisluonteisia. Osa niistä on otettu ehdotuksessa huomioon. Näitä ovat esimerkiksi ne, joissa katsotaan, että hallinnollisista tarkastuksista ja lääkärintarkastuksista tarvitaan säännöksiä. Katsottiin, että eräät muut seikat, erityisesti säännökset, jotka koskevat hallinnollisten sakkojen täytäntöönpanoa, eivät sovellu sisällytettäviksi ehdotukseen, sillä ne eivät kuulu entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklan piiriin.

- **Asiantuntijatiedon käyttö**

Ulkopuolisia asiantuntijoita ei tarvittu.

- **Vaikutusten arviointi**

Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklassa on määräyksiä, jotka koskevat jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian sosiaaliturvajärjestelmien rajoitettua yhteensovittamista. Useisiin muihin kolmansien maiden kanssa tehtyihin assosiaatiosopimuksiin sisältyy samanlaisia määräyksiä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta. Kaikissa näissä edellytetään kyseisen assosiaationeuvoston päätöstä, jotta nämä määräykset tulevat voimaan.

Näiden määräysten tavoitteena sosiaaliturva-alan osalta on, että kyseisestä assosioituneesta maasta tuleva työntekijä voi saada tiettyjä sosiaaliturvaetuuksia sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka lainsäädäntöä häneen sovelletaan tai on sovellettu. Tämä koskee vastavuoroisesti myös EU:n kansalaisia, jotka työskentelevät assosioituneessa maassa.

Koska käsillä olevaan ehdotuspakettiin kuuluvien ehdotusten kaikki säännökset ovat kuuden assosioituneen maan (Marokko, Algeria, Tunisia, Kroatia, entinen Jugoslavian

tasavalta Makedonia ja Israel) osalta lähes identtiset, jäsenvaltioiden sosiaaliturvalaitosten on helpompaa soveltaa niitä. Näiden ehdotusten soveltamisella voi olla joitakin kansallisiin sosiaaliturvalaitoksiin kohdistuvia rahoitusvaikutuksia, sillä niissä säädetään esimerkiksi entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklan mukaisista etuuksista. Mainittu artikla koskee kuitenkin ainoastaan työntekijöitä, jotka maksavat tai ovat maksaneet maksuja kyseisen maan sosiaaliturvajärjestelmään sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tässä vaiheessa on joka tapauksessa vaikea arvioida näiden ehdotusten täsmällistä vaikutusta kansallisiin sosiaaliturvajärjestelmiin.

3) EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

- **Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus**

Ehdotus koostuu neuvoston päätöksestä, joka koskee entisen Jugoslavian tasavallan Makedonia kanssa tehdyllä vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustetussa vakautus- ja assosiaationeuvostossa vahvistettavaa yhteisön kantaa, sekä liitteenä olevasta vakautus- ja assosiaationeuvoston päätöksestä sosiaaliturvan alalla.

Ehdotus vakautus- ja assosiaationeuvoston päätökseksi täyttää entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklassa vahvistetun vaatimuksen, jonka mukaan edellytetään tällaista päätöstä, jotta kyseiseen artiklaan sisältyvät sosiaaliturvaperiaatteet tulevat voimaan. Tämän vuoksi päätökseen sisältyy täytäntöönpanosäännöksiä sellaisten entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklan määräysten osalta, jotka eivät jo kuulu asetuksen (EY) N:o 859/2003 piiriin. Tämä liittyy erityisesti Tanskan osalta säännöksiin, jotka koskevat työntekijöiden, jotka ovat entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisia, eri jäsenvaltioissa ansaitsemien vakuutuskausien yhteenlaskemista, tiettyjen etuuksien viemistä entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan sekä perhe-etuuksien myöntämistä työntekijöille, jotka ovat entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisia, niiden perheenjäsenten osalta, jotka oleskelevat laillisesti samassa jäsenvaltiossa kuin työntekijä.

Vakautus- ja assosiaationeuvoston ehdotetulla päätöksellä varmistetaan lisäksi, että myös etuuksien vientiä ja perhe-etuuksien myöntämistä koskevat säännöksiä sovelletaan vastavuoroisesti EU:n työntekijöihin, jotka ovat laillisesti työssä entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa, ja heidän perheenjäseniinsä, jotka oleskelevat laillisesti entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.

- Oikeusperusta

Perustamissopimuksen 310 artikla yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeisen virkkeen sekä toisen alakohdan kanssa.

- **Toissijaisuusperiaate**

Ehdotus kuuluu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan. Tämän vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen seuraavista syistä.

Jäsenvaltioilla on edelleenkin yksinomainen toimivalta kansallisten sosiaaliturvajärjestelmien määrittämisen, organisoinnin ja rahoituksen osalta.

Ehdotuksella ainoastaan helpotetaan jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista, mistä hyötyvät näiden maiden kansalaiset. Ehdotus ei myöskään vaikuta mihinkään jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kahdenvälisistä sosiaaliturvasopimuksista johtuviin oikeuksiin tai velvoitteisiin, jos näissä määrätään kyseisten henkilöiden suotuisammasta kohtelusta.

Ehdotuksella minimoidaan kansallisille viranomaisille koituva rahoitus- ja hallintorasitus, sillä se on osa samanlaisten ehdotusten muodostamaa pakettia, jolla varmistetaan kolmansien maiden kanssa tehtyihin assosiaatiosopimuksiin sisältyvien sosiaaliturvamääräysten yhdenmukainen soveltaminen.

- **Sääntelytavan valinta**

Ehdotettu sääntelytapa: neuvoston päätös (johon sisältyy liitteenä vakautus- ja assosiaationeuvoston päätösluonnos).

Muut vaihtoehdot eivät soveltuisi seuraavasta syystä.

Ehdotetulle toimelle ei ole vaihtoehtoja. Vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklassa edellytetään kyseisen vakautus- ja assosiaationeuvoston päätöstä. Perustamissopimuksen 300 artiklan 2 kohdassa määrätään, että neuvosto tekee yhteisön puolesta päätöksen assosiaatiosopimuksella perustetussa elimessä vahvistettavista kannoista, kun tällaisen elimen on tehtävä päätöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia.

4) TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

5) LISÄTIEDOT

- **Yksinkertaistaminen**

Ehdotuksessa säädetään (EU:n tai kansallisten) viranomaisten ja yksityisten toimijoiden hallintomenettelyjen yksinkertaistamisesta.

Ehdotuksen säännökset, jotka koskevat sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisten osalta, ovat lähes identtiset niihin säännöksiin nähden, jotka koskevat muiden assosioituneiden maiden kansalaisia. Näin yksinkertaistetaan menettelyjä ja kevennetään kansallisten sosiaaliturvalaitosten hallinnollista taakkaa.

Tämän ehdotuksen piiriin kuuluviin ei sovelleta erilaisia kansallisia säännöksiä, kun kyseessä ovat entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklaan sisältyvät sosiaaliturvaperiaatteet, vaan he voivat luottaa siihen, että yhteisön sisällä sovelletaan yhdenmukaisia säännöksiä.

- **Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus**

A. Neuvoston päätös entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustetussa vakautus- ja assosiaationeuvostossa vahvistettavasta, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamissäännöksiä koskevasta yhteisön kannasta

1 artikla

Tässä artiklassa selvitetään neuvoston päätöksen ja sen liitteenä olevan vakautus- ja assosiaationeuvoston päätöksen välistä oikeudellista suhdetta.

B. Liitteenä oleva vakautus- ja assosiaationeuvoston päätös vakautus- ja assosiaatiosopimukseen sisältyvistä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevista määräyksistä

I osa: Yleiset säännökset

1 artikla

Tässä artiklassa määritellään jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädäntöä varten termit ’sopimus’, ’asetus’, ’täytäntöönpanoasetus’, ’jäsenvaltio’, ’työntekijä’, ’perheenjäsen’, ’lainsäädäntö’, ’etuudet’ ja ’perhe-etuudet’, ja lisäksi siinä viitataan muiden liitteenä olevassa päätöksessä käytettyjen termien osalta asetukseen ja täytäntöönpanoasetukseen.

2 artikla

Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklan sanamuodon mukaisesti tässä artiklassa määritellään liitteenä olevan päätöksen piiriin kuuluvat henkilöt.

II osa

Jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian väliset suhteet

Liitteenä olevan päätöksen tämän osan piiriin kuuluvat entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklan 1 kohdan toiseen ja kolmanteen luetelmakohtaan sisältyvät periaatteet ja mainitun artiklan viimeisessä kohdassa määrätty vastaavuuslauseke EU:n kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä osalta.

3 artikla

Tässä artiklassa luetellaan entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklan 1 kohdan toisessa ja kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitetut sosiaaliturvan alat, joihin liitteenä olevan päätöksen II osaa sovelletaan.

4 artikla

Tähän artiklaan sisältyy rahamääräisten etuuksien siirtämistä toiseen valtioon koskeva periaate, josta määrätään entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa, ja siinä selvitetään, että mainittu periaate rajoittuu liitteenä olevan päätöksen 1 artiklan 1 kohdan h alakohtaan sisältyviin etuuksiin; mainitussa kohdassa luetellaan tässä kohdassa tarkoitetut etuudet.

5 artikla

Tässä artiklassa täsmennetään ne tämän ehdotuksen piiriin kuuluvat henkilöt, joilla on oikeus perhe-etuuksiin toimivaltaisen valtion osalta. Tästä artiklasta seuraa selkeästi, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklan mukaisesti, että työntekijän, joka on entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalainen, perheenjäsenillä ei ole oikeutta perhe-etuuksiin, jos tällaiset perheenjäsenet asuvat Euroopan unionin alueen ulkopuolella.

III osa

Sosiaaliturvasäännösten soveltaminen Tanskan osalta

6 artikla

Asetukseen (EY) N:o 859/2003 sisältyy periaate, jonka mukaan työntekijöiden, jotka ovat entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisia, eri jäsenvaltioissa ansaitsemat vakuutuskaudet lasketaan yhteen tiettyjä etuuksia koskevien oikeuksien osalta, kuten entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa määrätään. Koska asetus pohjautuu perustamissopimuksen IV osastoon, asetus ei kuitenkaan sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan nojalla. Tässä artiklassa täsmennetään tämän vuoksi, että Tanska käyttää asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja N:o 574/72 soveltuvia säännöksiä pannakseen edellä mainitun yhteenlaskuperiaatteen täytäntöön.

IV osa

Erinäisiä säännöksiä

7 artikla

Tähän artiklaan sisältyy yleisiä säännöksiä yhtäältä jäsenvaltioiden ja niiden laitosten sekä toisaalta entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja sen laitosten välisestä yhteistyöstä sekä lisäksi edunsaajien ja kyseisten laitosten välisestä yhteistyöstä. Nämä säännökset ovat samanlaisia kuin asetuksen (ETY) N:o 1408/71 84 artiklan 1, 2 ja 3 kohta sekä asetuksen (EY) N:o 883/2004 76 artiklan 3 kohta, 4 kohdan ensimmäinen ja kolmas alakohta sekä 5 kohta.

8 artikla

Tässä artiklassa säädetään hallinnollisiin tarkastuksiin ja lääkärintarkastuksiin liittyvistä menettelyistä, jotka ovat samanlaisia kuin asetuksen (ETY) N:o 574/72 51 artiklan 1 kohdassa. Lisäksi siinä säädetään mahdollisuudesta antaa tällä alalla muita täytäntöönpanosäännöksiä.

9 artikla

Tässä artiklassa viitataan liitteenä olevan päätöksen liitteeseen II, joka on samanlainen kuin asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liite VI ja asetuksen (EY) N:o 883/2004 liite XI ja jota tarvitaan, jotta voidaan antaa tarvittavat erityissäännökset entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön soveltamiseksi liitteenä olevan päätöksen osalta.

10 artikla

Kuten entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa tehdyn vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklassa määrätään, tässä artiklassa säädetään, että suotuisamman kohtelun määräävät kahdenväliset sopimukset pysyvät voimassa.

11 artikla

Tässä artiklassa säädetään mahdollisuudesta tehdä hallinnollisia lisäsopimuksia.

12 artikla

Tämän artiklan mukaiset siirtymäsäännökset vastaavat asetuksen (ETY) N:o 1408/71 94 artiklan 1, 3, 4, 6 ja 7 kohdan siirtymäsäännöksiä sekä asetuksen (EY) N:o 883/2004 samanlaisia säännöksiä 87 artiklan 1, 3, 4, 6 ja 7 kohdassa.

13 artikla

Tässä artiklassa selvitetään liitteenä olevan päätöksen liitteiden oikeudellista asemaa sekä niiden muuttamismenettelyä.

14 artikla

Tähän artiklaan sisältyy menettely, jolla varmistetaan, että kaikki tarvittavat toimenpiteet liitteenä olevan päätöksen täytäntöönpanemiseksi on toteutettu.

15 artikla

Tässä artiklassa määritetään liitteenä olevan päätöksen voimaantulopäivä.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisellä vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustetussa vakautus- ja assosiaationeuvostossa vahvistettavasta yhteisön kannasta sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevien määräysten antamiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 310 artiklan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeisen virkkeen ja toisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[5]

sekä katsoo, että Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian tasavallan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen 46 artiklassa määrätään, että vakautus- ja assosiaationeuvosto antaa päätöksellään soveltuvat määräykset, joilla pannaan täytäntöön mainitun artiklan tavoitteet,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian tasavallan välisellä vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustetussa vakautus- ja assosiaationeuvostossa vahvistettava yhteisön kanta, joka koskee vakautus- ja assosiaatiosopimukseen sisältyviä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamismääräyksiä, pohjautuu tämän päätöksen liitteenä olevaan luonnokseen vakautus- ja assosiaationeuvoston päätökseksi.

Tehty Brysselissä […] päivänä […]kuuta […].

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[5] EUVL C […], […], s. […].

LIITE

EUROOPAN UNIONIN

JA ENTISEN JUGOSLAVIAN TASAVALLAN MAKEDONIAN

VÄLINEN ASSOSIAATIO

- Vakautus- ja assosiaationeuvosto -

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian tasavallan välisellä vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustetun

VAKAUTUS- JA ASSOSIAATIONEUVOSTON PÄÄTÖS N:o.../…. ,

tehty [..] päivänä [..]kuuta [..],

vakautus- ja assosiaatiosopimukseen sisältyvistä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevista määräyksistä

VAKAUTUS- JA ASSOSIAATIONEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen ja erityisesti sen 46 artiklan

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Mainitun sopimuksen 46 artiklassa määrätään entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta ja esitetään tällaisen yhteensovittamisen periaatteet.

(2) Mainitun sopimuksen 46 artiklassa määrätään lisäksi, että vakautus- ja assosiaationeuvosto tekee päätöksen mainittuun artiklaan sisältyvien periaatteiden toteuttamisesta.

(3) Tätä päätöstä sovellettaessa työntekijöiden, jotka ovat entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisia, oikeutta perhe-etuuksiin rajoittaa edellytys, jonka mukaan heidän perheenjäsentensä on oleskeltava laillisesti kyseisen työntekijän kanssa siinä jäsenvaltiossa, jossa mainittu työntekijä työskentelee. Päätöksellä ei myönnetä oikeutta perhe-etuuksiin muissa valtioissa, kuten entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa, oleskelevien työntekijän perheenjäsenten osalta.

(4) Neuvoston asetuksella (EY) N:o 859/2003 on laajennettu asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja asetuksen (ETY) N:o 574/72 soveltamisalaa koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi. Tämä asetus perustuu perustamissopimuksen IV osastoon. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistunut asetuksen (EY) N:o 859/2003 tekemiseen, eikä asetus tämän vuoksi sido sitä eikä asetusta sovelleta siihen. Onkin tarpeen antaa Tanskan osalta erityissäännöksiä, jotka koskevat niitä mainitun sopimuksen 46 artiklaan sisältyviä periaatteita, jotka jo kuuluvat tämän asetuksen piiriin.

(5) Voi olla tarpeen antaa entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön ominaispiirteitä vastaavia erityissäännöksiä, jotta helpotetaan yhteensovittamista koskevien sääntöjen soveltamista.

(6) Tällä päätöksellä ei rajoiteta oikeuksia ja velvoitteita, jotka ovat syntyneet jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kahdenvälisistä sopimuksista ja joilla myönnetään sosiaaliturvaetuja.

(7) Jotta varmistettaisiin jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen joustava toiminta, on tarpeen antaa erityissäännöksiä jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välisestä yhteistyöstä sekä lisäksi asianomaisen henkilön ja toimivaltaisen valtion laitoksen välisestä yhteistyöstä.

(8) On aiheellista antaa siirtymäsäännöksiä, joiden tarkoituksena on suojata tässä päätöksessä tarkoitettuja henkilöitä ja estää heitä menettämästä oikeuksiaan päätöksen voimaantulon johdosta,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Määritelmiä

1. Tässä päätöksessä tarkoitetaan

a) ’sopimuksella’ Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välistä vakautus- ja assosiaatiosopimusta

b) ’asetuksella’ sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71 sellaisena kuin sitä sovelletaan Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioissa

c) ’täytäntöönpanoasetuksella’ sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 574/72

d) ’jäsenvaltiolla’ jotakin Euroopan yhteisöjen jäsenvaltiota

e) ’työntekijällä’

i) jäsenvaltion lainsäädännön osalta asetuksen 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettua palkattua työntekijää

ii) entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön osalta sen lainsäädännössä tarkoitettua palkattua työntekijää

f) ’perheenjäsenellä’

i) jäsenvaltion lainsäädännön osalta asetuksen 1 artiklan f alakohdassa tarkoitettua perheenjäsentä

ii) entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön osalta sen lainsäädännössä tarkoitettua perheenjäsentä

g) ’lainsäädännöllä’

i) jäsenvaltioiden osalta asetuksen 1 artiklan j alakohdassa tarkoitettua lainsäädäntöä

ii) entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian osalta soveltuvaa entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa voimassa olevaa lainsäädäntöä, joka liittyy vanhuus- ja perhe-eläkkeitä käsitteleviin sosiaaliturvan aloihin, työtapaturmiin ja ammattitauteihin tai näistä johtuvaan työkyvyttömyyteen liittyviin etuuksiin ja perhe-etuuksiin

h) ’etuuksilla’

i) jäsenvaltioiden osalta:

– vanhuuseläkkeitä ja perhe-eläkkeitä

– työtapaturma- ja ammattitautietuuksia tai

– työtapaturmista ja ammattitaudeista johtuvia työkyvyttömyysetuuksia

sellaisina kuin ne on määritelty asetuksessa, lukuun ottamatta erityisiä asetuksen liitteessä II a täsmennettyjä maksuihin perustumattomia rahaetuuksia

ii) entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian osalta vastaavia entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännöllä myönnettyjä etuuksia, lukuun ottamatta päätöksen liitteessä I täsmennettyjä maksuihin perustumattomia erityisiä etuuksia

i) ’perhe-etuuksilla’

i) jäsenvaltioiden osalta asetuksen 1 artiklan u alakohdan i alakohdassa tarkoitettuja perhe-etuuksia

ii) entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian osalta sen lainsäädännössä tarkoitettuja perhe-etuuksia.

2. Muilla tässä päätöksessä käytetyillä termeillä on niille asetuksessa ja täytäntöönpanoasetuksessa annettu merkitys.

2 artikla

Henkilöllinen soveltamisala

Tätä päätöstä sovelletaan

a) työntekijöihin, jotka ovat entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaisia, jotka ovat tai ovat olleet laillisesti työssä jossakin jäsenvaltiossa ja joihin sovelletaan tai on sovellettu yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädäntöä, ja heidän jälkeenjääneisiinsä

b) edellä a alakohdassa tarkoitettujen työntekijöiden perheenjäseniin sillä edellytyksellä, että he oleskelevat laillisesti kyseisen työntekijän kanssa siinä jäsenvaltiossa, jossa mainittu työntekijä työskentelee

c) työntekijöihin, jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia, jotka ovat tai ovat olleet laillisesti työssä entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa ja joihin sovelletaan tai on sovellettu entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädäntöä, ja heidän jälkeenjääneisiinsä sekä

d) edellä c alakohdassa tarkoitettujen työntekijöiden perheenjäseniin sillä edellytyksellä, että he oleskelevat laillisesti kyseisen työntekijän kanssa entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.

II OSA

JÄSENVALTIOIDEN JA ENTISEN JUGOSLAVIAN TASAVALLAN MAKEDONIAN VÄLISET SUHTEET

3 artikla

Asiallinen soveltamisala

Tämän päätöksen II osaa sovelletaan kaikkeen jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädäntöön, joka koskee seuraavia sosiaaliturvan aloja:

(a) vanhuusetuudet

(b) jälkeenjääneiden etuudet

(c) työtapaturma- ja ammattitautietuudet

(d) työtapaturmiin ja ammattitauteihin liittyvät työkyvyttömyysetuudet

(e) perhe-etuudet.

4 artikla

Asuinpaikkaa koskevista vaatimuksista luopuminen

Edellä 1 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuja etuuksia ei saa vähentää, muuttaa, keskeyttää, peruuttaa tai takavarikoida sen vuoksi, että etuuden saaja oleskelee

i) entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön mukaisen etuuden osalta jonkin jäsenvaltion alueella tai

ii) jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen etuuden osalta entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueella.

5 artikla

Perhe-etuudet

1. Edellä 2 artiklan a alakohdassa tarkoitetut työntekijät saavat toimivaltaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perhe-etuuksia 2 artiklan b alakohdassa tarkoitetuille perheenjäsenilleen samalla tavoin kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaiset.

2. Edellä 2 artiklan c alakohdassa tarkoitetut työntekijät saavat entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön mukaisesti perhe-etuuksia 2 artiklan d alakohdassa tarkoitetuille perheenjäsenilleen samalla tavoin kuin entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kansalaiset.

III OSA

SOSIAALITURVASÄÄNNÖSTEN SOVELTAMINEN TANSKAN OSALTA

6 artikla

Yleinen säännös

Sopimuksen 46 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan täytäntöönpanoa varten Tanska soveltaa 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettuihin henkilöihin tarpeen mukaan asetuksen ja täytäntöönpanoasetuksen soveltuvia säännöksiä.

IV OSA

ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

7 artikla

Yhteistyö

1. Jäsenvaltiot ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia toimittavat toisilleen kaikki tiedot seuraavista:

   a) tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi 14 artiklassa täsmennettyä menettelyä noudattaen toteutetut toimenpiteet

   b) sellaiset muutokset niiden lainsäädäntöön, jotka saattavat vaikuttaa tämän päätöksen täytäntöönpanoon.

2. Tämän päätöksen soveltamista varten jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian viranomaiset ja laitokset antavat toisilleen apua ja toimivat niin kuin panisivat täytäntöön omaa lainsäädäntöään. Mainittujen viranomaisten ja laitosten antama hallinnollinen apu on pääsääntöisesti maksutonta. Jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian toimivaltaiset viranomaiset voivat kuitenkin sopia, että tietyt kustannukset korvataan.

3. Jäsenvaltioiden ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian viranomaiset ja laitokset voivat tämän päätöksen soveltamista varten olla suoraan yhteydessä toisiinsa ja asianomaisiin henkilöihin tai heidän edustajiinsa.

4. Tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvilla laitoksilla ja henkilöillä on vastavuoroinen tiedotus- ja yhteistyövelvollisuus, jonka tarkoituksena on varmistaa päätöksen moitteeton soveltaminen.

5. Asianomaisten henkilöiden on ilmoitettava mahdollisimman pian toimivaltaisen jäsenvaltion laitokselle tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian laitokselle, jos se on toimivaltainen valtio, ja asuinjäsenvaltion laitokselle tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian laitokselle, jos se on asuinvaltio, kaikista henkilökohtaisessa tai perheensä tilanteessa tapahtuneista muutoksista, joilla on vaikutuksia heidän oikeuksiinsa saada etuuksia tämän päätöksen perusteella.

6. Jos 5 kohdassa tarkoitettua tiedottamisvelvollisuutta ei noudateta, siitä voi aiheutua oikeasuhteisia toimenpiteitä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Toimenpiteiden on kuitenkin oltava vastaavia kuin ne, joita sovelletaan sisäiseen oikeusjärjestykseen kuuluvissa samanlaisissa tilanteissa, eivätkä ne saa käytännössä tehdä

mahdottomaksi tai liian vaikeaksi tällä päätöksellä asianomaisille henkilöille annettujen oikeuksien käyttämistä.

8 artikla

Hallinnolliset tarkastukset ja lääkärintarkastukset

1. Kun tämän päätöksen piiriin kuuluva henkilö, joka saa 1 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuja etuuksia, oleskelee tai asuu

   i) entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön mukaisen etuuden osalta jonkin jäsenvaltion alueella tai

   ii) jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen etuuden osalta entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian alueella,

   hallinnolliset tarkastukset ja lääkärintarkastukset tekee maksamisesta vastaavan laitoksen pyynnöstä etuuden saajan oleskelu- tai asuinpaikan laitos viimeksi mainitun laitoksen soveltamassa lainsäädännössä säädetyn menettelyn mukaisesti. Maksamisesta vastaavalla laitoksella säilyy kuitenkin oikeus tarkastuttaa edunsaaja itse valitsemallaan lääkärillä.

2. Yksi tai useampi jäsenvaltio ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voivat ilmoitettuaan asiasta vakautus- ja assosiaationeuvostolle sopia muista hallinnollisista säännöksistä.

9 artikla

Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön soveltamista koskevat erityissäännökset

Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön soveltamista varten voidaan liitteessä II tarvittaessa antaa erityissäännöksiä.

10 artikla

Suotuisammasta kohtelusta määräävät kahdenväliset sopimukset

Tämä päätös ei vaikuta mihinkään kahdenvälisistä sopimuksista johtuviin oikeuksiin tai velvoitteisiin, jos näissä määrätään (asianomaisten) suotuisammasta kohtelusta.

11 artikla

Tämän päätöksen täytäntöönpanomenettelyitä täydentävät sopimukset

Kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio taikka entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia ja yksi tai useampi jäsenvaltio voivat tarvittaessa tehdä sopimuksia, joiden tarkoituksena on täydentää tämän päätöksen täytäntöönpanoa koskevia hallinnollisia menettelyitä.

V OSA

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

12 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän päätöksen perusteella ei kerry oikeuksia sen voimaantulopäivää edeltävältä ajalta.

2. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, oikeus on saavutettu tämän päätöksen mukaisesti, vaikka se liittyy päätöksen voimaantulopäivää edeltävään tapahtumaan.

3. Etuudet, myös perhe-etuudet, joita ei ole myönnetty tai joiden suorittaminen on keskeytetty asianomaisen henkilön kansalaisuuden tai asuinpaikan vuoksi, myönnetään tai palautetaan asianomaisen henkilön pyynnöstä tämän päätöksen voimaantulopäivästä edellyttäen, että oikeudet, joiden perusteella etuuksia on aiemmin myönnetty, eivät ole johtaneet kertasuorituksen maksamiseen.

4. Jos 3 kohdassa tarkoitettu pyyntö esitetään kahden vuoden kuluessa tämän päätöksen voimaantulopäivästä, päätöksen mukaan saavutetut oikeudet tulevat voimaan siitä päivästä alkaen, eikä kyseisiin henkilöihin voida soveltaa minkään jäsenvaltion tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädäntöä oikeuksien menettämisestä tai rajoittamisesta.

5. Jos 3 kohdassa tarkoitettu pyyntö tehdään kahden vuoden määräajan kuluttua tämän päätöksen voimaantulopäivän jälkeen, oikeudet, joita ei ole lakkautettu tai jotka eivät ole aikaan sidottuja, tulevat voimaan pyynnön esittämispäivänä, paitsi jos jäsenvaltion tai entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön soveltaminen on asianomaiselle edullisempaa.

13 artikla

Päätöksen liitteet

1. Tämän päätöksen liitteet ovat sen erottamaton osa.

2. Mainittuja liitteitä voidaan entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian pyynnöstä muuttaa vakautus- ja assosiaationeuvoston päätöksellä.

14 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Yhteisö ja entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia toteuttavat kumpikin tarvittavat toimenpiteet tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi ja ilmoittavat niistä vakautus- ja assosiaationeuvostolle.

2. Vakautus- ja assosiaationeuvosto tekee päätöksen, jolla vahvistetaan, että kaikki 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet on toteutettu.

15 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan ensimmäisenä päivänä sitä kuukautta, joka seuraa 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun vakautus- ja assosiaationeuvoston päätöksen julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

LIITE I

Luettelo entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian erityisistä maksuihin perustumattomista rahaetuuksista

…

LIITE II

Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian lainsäädännön soveltamista koskevat erityissäännökset

…